

ھەرچەندە ئەم رېپورتاژە لە رۆژنامەى میدیا بلاوگراوەتەو بەلام لەبەر گرنگى ئەم رېپورتاژە جارىكى تر پيوستە ھەمووئەوانەى مروڤ دوستن بەچاوى مروڤايەتى بېروانە ئەم رېپورتاژە و بلاوى بکەنەو

ئەو كچه تەمەن 13 سالەى بۆ خۆ تەقاندنەو ھەوانەى ھەولير كرا
" قوربانيەكى شەرى ناوڤ، دواى 12 سال زیندان نایندەيەكى ناديار چاوەرپى دەكات "

ئا: سەلام سەعدى

گوتى "وا بۆ 11 سال دەچیت ليرەدا ژيان دەبەمە سەر". واى گوت و گەرووى پر لە قولپى گريان بوو. من بە بيستنى ژمارەى سالەكە تووشى شوک ھاتم، ھەرگيز چاوەرپى ئەو ھەم نەدەکرد بەرەوروى كچىكى زیندانیى مندالكار بېمەو ھەم كە نزيكەى نيوەى تەمەنى لەوديوى ميلەكانى زیندانەو بەسەربدوو ھەم راستيشدا ئەو ھيچ نية جگە لە قوربانيەكى شەرى ناوڤ. بە ئاسانى و راستەوڤ نەدەچوو ھەم ناو بابەتەكەو، ھەر بەدەورى مەسەلە سەرەكیەكەدا خولى دەخوارد و منيش زوو زوو ناچار دەبووم رايبگرم و تكاى لیبكەم كيشەكەى خۆيم لە نووكەو بۆ باس بكات. كچىكى لەر و لاوازی مندالكارى قژالۆزكاو. تەمەنى لە دەوروبەرى بيست سالێكدا دەينواند، بەلام دواتر تيگەيشتم كە "شليز" تەمەنى 24 سالانە و كاتيك لەسالى 1996 دا لە ھەولير دەستگيركراو، تەمەنى تەنيا 13 سال بوو. ھەم شليز دەليت، ئەو سالە لەگەل پينچ كەسى ديكەدا لەلايەن بەرپرسيكى يەكيتيەو ھەوانەى ھەولير كراو تا كاريكى تەقینەو ئەنجام بەدەن. شليز خۆى دەليت "منيان بۆ ئەو ناردبوو خۆم بە بەرپرسيكى گەورەى پارتيدا بتەقینمەو". ھەلبەتە ئەو راشكاوانە ناوى ئەو بەرپرسيكى يەكيتى بۆ دركاندەم كە بە كارەكەى راسپاردوو ھەروەھا ناوى ئەو بەرپرسيكى پارتيشى ئاشكرا كرد كە بريار بوو بە كەردەويەكى خۆكوژى تيرۆر بكریت، بەلام پيموايە لەبەر چەند ھۆيەك باشتر وايە خۆمان لە ئاشكراکردنى ناوھەكان ببويرين، يەكێك لە گرنگترين ئەو ھۆيانەش ئەو ھەبەستى ئەم رېپورتاژە دركاندنى ناو نية ھیندەى ئاشكراکردنى مەينەتییەكانى كەسيكە كە ھەرچۆنێك تەماشای بكریت جگە لە قوربانيەكى شەرى ناوڤ شتيكى ديكە نية. كيشەكەش ئەو ھەبەستى كە لەو كاتەى پیمانوايە رۆژگارى تالى شەرى ناوڤمان تپپەراندوو ھەم كەردوو مانەتە بەشيك لە رابردوو، ھيشتا كەسيكى ھەم "شليز" مەينەتییەكانى ئەو رۆژگارە دەژى و لە چاوەروانى چارەنووسى نادياردايە. وا چۆتە ميشكامانەو ھەر گرووپە توندروو ئيسلامیەكان ھانى كارى خۆ تەقاندنەو دەدەن، بەلام "شليز" كە لەناو چەند كەسيكى ھوكمداردا بە ريكەوت لى راست ھاتين، شتيكى پيچەوانەى ئەو دەردەخات. ھەتەم ئەو بەرپرسيكى "شليز" تەرخانكردوو بۆ ئەنجامدانى ئەو كەردەو تيرۆستییە پيگوتوو كە ئەو بەو كارەى دەبیتە شەھیدی لەياد نەچووى گەلەكەمان.

پوختهی یهسه رهاتی هاتن و مه بهستی شلیر و پینج نه نامه که دیکهی گروویه شهش که سییه راسپردراوه که یان ده کری به مشیوهیه له قسه کانی شلیردا پوخت بکریته وه: شلیر و پینج که سی دیکه له سلیمانیه وه رهوانه ده کرین بو ئه وهی ته قینه وه یهک و ته قینه وه یه کی خو کوژی له هه ولیر و شه قلاوه نه جامبدن. نامانجه سه ره کییه که ش کوشتنی به رپر سیکی گه وره ی پارتی بووه، که یه کی له پاسه وانه کانی هاوکاری نهینی له گه ل نه و گروویه هه بووه و ری نوینیان بووه "له ژیر نه شه که نه جدها، گوتمان به هوئی نه و نه فه ره وه هاتووین، دوایی نه ویش ده ستگیر کرا".

شلیر وهک خوئی ده لی خویندکاری قوناغی ناوه ندی بووه و خه لکی سلیمانیه "یه که مجار له خویندکاران ده وامم ده کرد، به هوئی براده ری که مه وه توشی نه و وه زعه بووم"، ده رباره ی نه وه ش که ناخو کاتی خوئی خانه واده ی نه وان چون ریگه یان پیداوه بیر له کاریکی له و جو ره بکاته وه ده لی" دایکم نه ماوه، برام نییه و باوکیکی پیرم هه یه، خوشکیکم هه یه له خارجه که نه وه چه ند ساله له گه ل می رده که ی سه فه ری کردووه". دواتر له دریژه ی قسه کانی شلیر ئاشکرا بوو که دایکی له نه جامی نه و کاره ساته ی به سه ر خوئی هاتووه، گیانی له ده ست داوه، واته دایکی شلیریش وه کو ژیانی شلیر بووه ته قوربانی حه زیکی تیرورستانه ی نه و به رپر سه ی که هه میسه باسی کو مه لگای مه ده نی ده کات به راده یه ک که س له کوردستاندا هینده ی نه و باسی ناکات. شلیر به قورگیکی پر له هه نسک و گریانه وه گوتی "لیره بووم که دایکم نه مری خوی کرد، که زانیبووی من وه زعم وایه جه لته لییدا بوو".

"پییا نگوتم نه گه ر له گه لمان نه یی نه و شه وه حیسابت ته واو ده بی و ده بی بر ویته ژیر چاله وه و له گه ل که س و کارت سه ر نگومت ده که ین، منیش له ترسان له گه لیان هاتم"، شلیر به و شیوه یه باسی له هاتنه که ی خوئی کرد بو نه و کاره ی که دادگا به هو یه وه 12 سال حو کمی دا. پچرچی قسه کانی نه و منداله که له زیندان و بنکه یه کی چاکسازیدا ته مه نی هه لکشاهه، به سه ر زور له گیرانه وه که یدا دیار بوون.

شلیر له وه لامی نه و پر سیاره دا که رولی نه و له و کرده وه یه دا چ بووه، گوتی "رولی من فیدائی بوو، واته خو م بته قینه وه و بمرم"، چه ند جاریک دووپاتی ده کرده وه "خه ریته که به جسمه وه بوو" مه بهستی له خه ریته که وهک خوئی دواتر روونیکرده وه نه و (تی ئین تی) و ته قه مه نیانه بووه که به دانانیکی ئوتوماتیکی به له شی نه وه وه کرا بوون. وهک خویشی باسی کرد نامانجی گرویه که یان نه جامدانی ته قینه وه یه ک بووه له به رده م سالو نی کدا هه روا بو شتیکی دیعایی و کوشتنی نه و گه وره به رپر سه ی پارتی بووه به خو ته قانده وه ی نه و. شلیر ده لیّت: "می شکم شو را بوو به راستی، ئیستا که فکر له وسا ده که مه وه زور زور له فکری ئیستامه وه دووره".

شلیر باسی له وه کرد که نه و و هاوه له کانی چوونه ته ماله ئاواره یه ک له هه ولیر که کابرایه که ژنیکی له هه ولیر و ژنیکی له سلیمانی بوو، نه و ژنه ی که له هه ولیر چووبوونه مالی خه لکی هه له بجه بووه و ناسیاویان بووه و براده ری نه و که سه بووه که شلیری توش کردبوو، نه و ژنه شلیری له نه جامدانی نه و کاره خو کوژییه دوور خستوته وه "پییگوتم مه رو، نه و ژیا نه جوانه هه یه تو بوچی خو ت له ناو ده به ی، حیزب چ منه تی پییه" به و

شيوهيه شليڤر له پيگه ي ئه و ژنه وه خوي به دست لقي چواري پارتييه وه دها و دواتر کاتژمير 2 ي شه و پينچ کهسه که ي دیکهش دهستگير دهکړين. شليڤر که خوي به دسته وه دها ته قه مهنیه که به جهسته يه وه دهبي و پيشاني ئه و به پرسه ي دها که خوي به دسته وه دها، "وتی نه ييسته پيشه وه، هيچ جيهازت پييه، وتم نه خير، وتی به راستيه، وتم حه ز ده که ي هه مو و توماتیکه کانت بو ليده دم و دهچم له دهره وه خوم ده ته قينمه وه، وتی نا سويند بخو باوهرت پيده که م".

شليڤر چه ند جاريک دوپاتي کرده وه که ئه و دهستگير نه کراوه به لکو خوي خوي ته تسليم کردووه "شته که م له دست نه گيراوه، خوم خوم ته تسليم کردووه و چوومه ته بهر قانون، قانونيش ئه وه نده ئيجرائاتي نه دامی که من خوم ته تسليم کرد به هوي که سيکی دیکه وه".

شليڤر دهر باره ي ئه و دهستگير کراوانه ي دیکه هيچ زانياريه کی له لا نيه، دهر باره ي خویشی ده لیت "به ماده ي (56) 12 سال حوکم دراوم" و به و پييه ش، ئه و زوربه ي هه ره زوری حوکمه که ي ته واو کردووه و له چاوهرپوانیي ئازادبووندايه، به لام وهک خویشی باسی ده کرد کيشه ي ئه و له دواي ئازادبوونيه وه دست پيده کات، هه ر له و مه ترسيه راسته قينانه ي له سه ر ژيانی ده بن، تا مه سه له ي راهاتنه وه له گه ل ژيانی نوئ که ئه و سالانیکی زوره ليی دابراوه.

ئه و زيندانیه کی ئاسایي نيه پاش ته واوکردنی سزا که ي بگه رپته وه مالیک و لاپه ره يه کی نوئ هه لدا ته وه، له راستيدا هيشتا ديار نيه که سزای ئه و پاش ته واوکردنی 12 سال زيندانیی کو تايی دیت يان به راستی سزایه کی دیکه ي توله سه ندنه وه ش له چاوهرپوانيدايه. من له چاوهرکانيدا چاوهرپوانیي ئاينده يه کی ناديارم ده خوینده وه.